

دست آورد ها و چالش های حکومت وحدت ملی در عرصه حاکمیت قانون

سیدآصف حسینی



صورت معیار های قومی، منطقه ی و حزبی پائین بسودن میزان سطح زندگی مادی، پرداخت معاشات به صورت غیرعادلانه، بی بساوری ونامطمئن بسودن مأمورین به حیات دوره بازنشستگی، نازل بودن سطح سواد و دیگر عوامل وابسته، باعث شیوع و تداوم فساد اداری در افغانستان شده است. بنابراین راهکار های مبارزه با فساد و گریز از حاکمیت قانون با وضعیت مخصوص افغانستان چنین به نظر می رسد:

۱. جذب کمک های بیسن المللی درعرصه های مالی و فرهنگی مصرف آن برای افغانستان چنین به نظر می رسد:
۲. تطبیق و نظارت بر حاکمیت قوانین در تمام سطوح اداری و اجتماعی افغانستان.
۳. سپردن کار به اهل آن از طریق گزینش شفاف مدیران از طریق رقابت شفاف.
۴. بلنسد بردن کیمت و کیفیت معیشتی مأمورین دولت؛ شامل معاش به موقع مناسب، حل مشکل بی خانگی و سایر تأمینات اجتماعی که در فقدان این ها نمی توان رشوت، فساد و رکود اداری را از میان برداشت.
۵. سعی بخاطر تقویه اتوریته دولت مرکزی و جلوگیری از هر نوع رفتاری که باعث تضعیف وحدت ملی و منافع ملی در افغانستان گردد.
۶. شفافیت در مدیریت و حسابدایی عناصر کلیدی دولت، که این عمل در ایجاد اداره سالم از اهمیت زیادی بر خوردار است.

فرخنده با تمام حساسیت و انگیزش های عمومی، تا هنوز در لایه های فساد عدلی و قضایی معلق مانده است. سرور دانش معاون رییس جمهور در سیمینار عالی قضایی در تالار انترکاننتینال این مسئله را یک رسوای و مایه شرم برای نهاد های عدلی کشور خواند.

رشوت و فساد اداری در افغانستان، بازار گرم دلالان و دلگرمی مدیران می باشند. تبعیض قومی و جنسیتی در افغانستان تا هنوز یک قاعده مسلط در برابر قوانین معیاری و اصلاح شده افغانستان است. تضاد میان ساختار و کارگزار در سکتور عدلی و قضایی افغانستان به وضاحت تمام قابل مشاهده و ملاحظه است.

حکومت وحدت ملی، می بایست در کنار اصلاحات ساختاری اصلاحات در رفتار کارگزاران را نیز به صورت اساسی در برنامه های خود داشته باشد وگرنه به گفته مونتسکیو، قوانین خوب، اگر اجرا نگردد، مثل اینست که هرگز نبوده است. رشسو، اختلاس، سوء استفاده از مقام، انتصاب قوم خویشان به مشاغل مهم اداری، زور گویی و گروه های مسلح غیر قانونی و از عوامل عمده نقض حاکمیت قانون در افغانستان در حساب می آید. همین دیروز رییس شورای ولایتی هرات، در برابر حکم نهاد قضایی عدلی کشور دست به اردو حکم خیابانی زد.

از دیگر جانب به دلیل استفاده سوء ازصلاحیت های رسمی، گزینش مدیران به

روز های پیش رو، برنامه تطبیقی نهاد های مرتبط در کمیته قوانین تقریباً نهایی می گردد.

دست آورد های حکومت در عرصه اصلاح و تعدیل قوانین

رییس جمهور اشرف غنی دقیقاً این نکته را به درستی درک کرده است که حاکمیت قانون ارتباط مستقیم با چگونگی وضعیت قوانین کشور دارد. به همین دلیل، اصلاحات در قوانین را اساس اصلاحات در نظام عدلی و قضایی تشخیص داده و به همین سبب این کار سخت و فنی را به معاون رییس جمهور نیز تا کنون بیش از صد سندن تقنینی را تا ختم سال ۱۳۹۵ در کمیته قوانین کابینه، اصلاح و تعدیل کرده است.

همچنین، قانون منع اذیت و آزار زنان و برای ایجاد محاکم اختصاصی برای اولین بار در حکومت وحدت ملی افغانستان، برای ایجاد بهبود در وضعیت زنان و اطفال جامعه، نهایی شده است.

چالش های حاکمیت قانون در افغانستان اصلاحات ساختاری در سکتور عدلی و قضایی، موقعیت افغانستان را برای نخستین بار در رده بندی های بین المللی در سالی که گذشت افزایش داد و باعث دلگرمی گردید. اما از لحاظ اجرایی تا هنوز زنان به دلیل آمیدی به دستگاه عدلی افغانستان، ناچار با خودکشی و خود سوزی، خود شان را از دست ظلم زمانه رهایی می یخشند. پرونده

های بین المللی که افغانستان عضویت آن ها را پذیرفته، مکلف است تا اصلاحات سکتور عدلی و قضایی را به صورت اساسی و بنیادی روی دست گرفته و در این راستا ضمن پاسخ دهی به شهروندان کشور، تعهدات بیسن المللی خویش را نیز به پایه اکمال برساند.

دست آورد های حکومت در عرصه اصلاحات در ساختار های عدلی و قضایی خوشبختانه در این اواخر از جانب دولت در این رابطه اقدامات مهمی به عمل آمده است. حکومت وحدت ملی تا تمام مشکلات توانسته است که در بخش ساختار های عدلی و قضایی، نهاد های قابل توجهی را برای تمقاع ساختن همکاران بین المللی در بخش مبارزه علیه خشونت در برابر زنان و اطفال، ایجاد نماید.

حکومت وحدت ملی به همین هدف علاوه بر ایجاد محاکم اختصاصی برای زنان، یک معینت مبارزه علیه خشونت در برابر زنان و اطفال را نیز در تشکیلات لوی سارنوالی افغانستان تأسیس کرده است.

هم اکنون، برای رشد ساختاری سکتور عدلی و قضایی در افغانستان، شورای عالی حاکمیت قانون زیر نظر شخص رییس جمهور، مرکز مبارزه با فساد اداری در لوی سارنوالی، کمیته عدلی و قضایی و کمیته قوانین زیر نظر سرور دانش معاون دوم ریاست جمهوری ایجاد شده و فعالیت می کنند و اخیراً برنامه ملی اصلاحات اداری در افغانستان نیز تأیید شده که در همین

حاکمیت قانون یکی از موضوعاتی است که بیشترین توجه حقوقدانان و دیگر اندیشمندان در زمینه های سیاست و اقتصاد را به خود جلب کرده است. امروزه این امر پذیرفته شده است که تا وقتی حاکمیت قانون در یک کشور برقرار نشده و مورد شناسای و احترام زامداران قرار ننگرفته است، آن نظام، نظام حقوقی به معنای امروزی محسوب نمی شود.

افغانستان از لحاظ تاریخی و فرهنگی با حاکمیت قانون با مشکل رو برو بوده است. عقب ماندگی شسدید اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی به ویژه ساختار های قبیلوی، ظهور رژیم های افراطی و ایدئولوگ از طریق کودتاها و جنگ های خونین قدرت طلبی و مداخلات مختلف دولت های خارجی به حث عوامل عمده در زمینه بشمار می آیند.

با آنکه سه دهه اخیر یکی از خون بارترین و ویران گر ترین بخشی از تاریخ افغانستان ثبت شده است، اما دراین برهه از زمان، ما نه تنها شاهد ظهور و زوال رژیم ها، نهاد ها، سازمان ها و ایدئولوژی ها بودیم، بلکه شاهد بیداری سیاسی، اجتماعی و مبارزات دادگراانه نیز بوده ایم. یکی از دست آورد های مهم افغانستان در زمان پس از جنگ های داخلی، ایجاد نهاد های قانون گذاری و قضایی مانند شورای ملی، دادگاه عالی، وزارت عدلیه، وضع قانون اساسی، قانون احزاب، قانون جزا، قانون حمایت از حقوق زن واطفال، و صد ها قوانین فرعی دیگر می باشد.

اما با تمام دست آورد های مدنی، دولت افغانستان تاکنون در عرصه عدلی و قضایی مانند سایر عرصه ها با مشکلات و چالش های زیادی مواجه می باشد. در اثر این مشکلات، مردم ما با دشواری های فراوانی مواجه می باشند و در بسیاری موارد از خدمات شایسته و پایسته عدلی و قضایی محروم می باشد. این وضعیت مردم را به نهادهای قضایی کشور بی اعتماد ساخته اند.

دولت افغانستان بر اساس مسئولیتی که در قبال مردم دارد، مکلف است با برنامه ریزی دقیق با هر نوع نارسایی و ناهنجاری مبارزه کرده و زمینه دسترسی مردم به عدالت را فراهم نماید.

از جانب دیگر، دولت افغانستان به خاطر تعهدات بین المللی خود و به منظور تداوم همکاری های متقابل افغانستان و همکاران بین المللی، رعایت اصول و موازین حقوق بشری، دسترسی به عدالت، حاکمیت قانون، پای بندی به میثاق ها و کنواسیون

روسیه و چرخش بازی با طالبان

محمد هدایت

به تازگی سفارت روسیه در کابل اعلامیه مطبوعاتی را برای رسانه ها فرستاده است که در آن رابطه سیاه بین این کشور و گروه طالبان را رد کرده است. در این اعلامیه تأکید شده است که اتهامات مقامات افغانستان در مورد تمویل و کمک مادی و تخنیکي گروه طالبان از سوی روسیه بی اساس است. در مورد این اعلان موضع سفارت روسیه چند نکته قابل ذکر است:

یک. در متن اعلامیه گفته شده است که هرگونه حمایت مالی و تخنیکي از سوسی روسیه به گروه طالبان رد شده است. هم چنین تلاش شده است که نشان داده شود که هیچ مدرک و سندی دال بر کمک های تلویحاتی و لوجیستیکی به طالبان از سوی روسیه وجود ندارد. حتی در متن اعلامیه آمده است که هیچ عکس، نوار ویدیویی و تصویربرداری توسط ماهواره وجود ندارد که کدام تانک و یا دیگر تجهیزات نظامی در اختیار طالبان قرار گرفته باشد. اما متن اعلامیه به طور تلویحی بر می آید که حمایت های سیاسی و معنوی ممکن است از سوی روسیه به طالبان صورت گرفته باشد. حداقل ارتباط روسیه با طالبان به روشنی از این اعلامیه و اعلان موضع جدید به طور تلویحی می شود. بنابراین خود روسیه تأیید می کند که در مجموع روسیه با طالبان ارتباط دارد، اما حمایت مادی و تخنیکي و نظامی از آن گروه صورت نگرفته است.

دو. علاوه بر تأیید تلویحی متن اعلامیه سفارت روسیه مبنی ارتباط بین این کشور و گروه طالبان، نشانه های زیادی از رفتار و گفته های مقامات این کشور حتی در حمایت از طالبان در طی یک سال گذشته بروز کرده است. مدتی قبل در ۷ دسامبر ۲۰۱۶ سفیر روسیه مقیم کابل در یک کنفرانس مطبوعاتی ارتباط با طالبان را تأیید کرده بود و گفته بود که به منظور حفاظت از نمایندگی های سیاسی و هم چنین منافع روسیه، این کشور ارتباطاتی با گروه طالبان دارد. او حتی از منافع مشترک روسیه و طالبان در مبارزه مشترک علیه داعش سخن گفته بود. علاوه بر گفته های سفیر، ضمیر کابلوف نماینده ویژه پوتین نیز بارها از ارتباط با گروه طالبان و ضرورت حضور این گروه در آینده افغانستان سخن گفته است.

یکی از مهم ترین نشانه ها بر حمایت مسکو از گروه طالبان و چرخش بازی این کشور در منطقه، نشست سه جانبه بین روسیه، پاکستان و چین در مسکو بود که به منظور اعاده صلح در افغانستان، آن هم بدون حضور افغانستان، از سوی این کشور ترتیب یافته بود. در این نشست علاوه بر دولت افغانستان به نماینده مشروع افغانستان از دیگر همکاران بین المللی غربی آن نیز کسی دعوت نگردیده بود. سه. حال پرسش اساسی این است که چرخش اساسی در بازی روسیه با گروه طالبان و سیاست منطقه ای و جهانی این کشور، به چه دلیلی صورت گرفته است. همه می دانند که روسیه در گذشته روابط سردی با پاکستان به عنوان حامی اصلی طالبان داشت و هم چنین در طی سال های حاکمیت طالبان بسا تمام توان از ائتلاف شمال در مقابل طالبان حمایت کرد. حتی پس از سقوط طالبان نیز روسیه جامعه جهانی به رهبری ایالات متحده را در افغانستان همراهی کرد و با تروریسم به مبارزه پرداخت. اما اکنون به وضوح دیده می شود که روسیه در حال برقراری ارتباط با طالبان و هم چنین پاکستان است و تلاش می کند تا این گروه از طریق پروسه صلح وارد بازی های سیاسی افغانستان گردد.

به نظر می رسد روسیه پس از جدی شدن تحولات در خاورمیانه و حضور قدرتمند غرب به خصوص ایالات متحده در این منطقه و هم چنین نزدیک شدن مناسبات دولت افغانستان با همکاران غربی اش، در پی بازی دیگری برآمده است تا خود را از انزوای بین المللی برهاند و منافع خود را تأمین کند. در این بازی جدید که گرچه برخی ها آن را به طور اغراق آمیز، بازی بزرگ در مقیاس بازی دو قدرت جهانی در عصر جنگ سرد دانسته اند، روسیه با وارد کردن ایران، پاکستان و چین در حلقه خود به دنبال نوعی ائتلاف سازی جهانی علیه رقیب دیرینه غربی اش است. از نگاه مسکو برخی از کشورهای آسیایی میانه به طور طبیعی در این حلقه قرار خواهند داشت. در این میان، حمایت از طالبان به بهانه حضور داعش به عنوان دشمن فرضی مشترک، بهترین حلقه وصل این ائتلاف می تواند باشد.

چه کسانی به مکتب می روند؟

نویسنده: کریستینا ویزر/واکر بردلی/ مترجم: جانعلی شکرعلیزاده



افغانستان میزان حضور دختران و پسران بین ۲۰۰۷-۰۸ تا ۲۰۱۱-۱۲ در مکاتب ابتدایی افزایش یافته بود اما بین ۱۲-۲۰۱۱ و ۲۰۱۳-۱۴ دوباره کاهش پیدا کرد. بطور میانگین در سال های ۲۰۱۳-۱۴ در مکاتب ابتدایی به ازای هر سه پسر فقط دو دختر حضور داشتند. حتی اگر افغانستان قادر باشد همان سرعت سال های ۲۰۰۷-۰۸ و ۲۰۱۳-۱۴ حفظ کند باز هم نمی تواند به هدف دستیابی برابری جنسیتی در مکاتب ابتدایی برسد، خیلی از دخترها مکتب را رها می کنند. بنابراین این سوال پیش می آید که پس ما با تمرکز بر آموزش دختران کجا سرمایه گذاری کنیم، تا به برابری جنسیتی در معارف دست یابیم؟ پاسخ به این سوال باید گفت که تنها به معلومات در سطح ملی کافی نخواهد بود. ما باید بسه معلومات از ولایات برای اندازه گیری پیشرفت نگاه کنیم. گزارش ولایتی ها نشان می دهد هر پیشرفت در سطح ولایات از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ با اجازه می دهد فرصت رفتن به مکتب را ندارند. اگر سری به این مکاتب بزنید می توانید شاهد تفاوت بزرگ در حضور دختران و پسران باشید. در

پیشرفت ها در ولایت های مختلف بسیار از هم متفاوت هستند و تفاوت آشکاری بین این پیشرفت ها وجود دارد. در حقیقت، نتایج توسعه اجتماعی - اقتصادی بسیار وابسته به این است که خانواده های افغان در کجا زندگی می کنند. هرزمانیکه بحث مربوط به معارف به میان می آید فرقی نمی کند؛ مکان جغرافیایی در افغانستان تعیین خواهد کرد که آیا کودکان به مکتب می روند یا نه؟

گزارش ها نشان می دهد که دختران برای حضور در مکاتب ابتدایی با چالش روبرو هستند. اما بطور نمونه در جاهایی که آنها میتوانند به مکتب بروند خوشحال به نظر می آیند و آنان هدفی را دنبال می کنند. مسعوده نبی یکی از شاگردان مکتب درچه نور در کابل است او می گوید "باید فرقی بین پسرها و دخترها باشد و من نمی ترسم خیلی خوشحال هستم که مکتب می آیم می خواهم در آینده انجنیر شوم." متأسفانه همه دخترها مانند مسعوده فرصت رفتن به مکتب را ندارند. اگر سری به این مکاتب بزنید می توانید شاهد تفاوت بزرگ در حضور دختران و پسران باشید. در

افغانستان با طیف وسیعی از چالش ها از افزایش نا امنی گرفته تا رکود اقتصادی و افزایش فقر دست به گریبان است. تعجب نیست که خشونت های ناشی از جنگ بر چشم انداز اقتصادی این کشور و رفاه عمومی مردم تأثیر عمیقی گذاشته



روژنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سر مقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان می باشد.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

دیزاین: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وبسایت: غلام عباس اصلان

کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه فشم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

بنیان گذار: داکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کارکنان: خالق علی زاده

افغانستان
The Daily Afghanistan Ma

Outlook
AFGHANISTAN
The Leading Independent Magazine